

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest FM 2020 pålægges at fremlægge en landsdækkende handlingsplan som skal sikre, at mennesker som er ramt af angst og depression kan få den rette hjælp.

(Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelson, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

1. behandling

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut, Aqqa Samuelson, Inuit Ataqatigiit for at stille et beslutningsforslag om en landsdækkende handlingsplan, der skal sikre, at mennesker, som er ramt af angst eller depression får den rette hjælp.

Borgere med angst- og depressionssygdomme behandles i flere regi end i psykiatrien i Sundhedsvæsenet. Det er blandt andet hos psykologer, der arbejder i rådgivninger, institutioner eller i privat regi. Derudover skal der tages højde for, at depressioner udgør et spektrum af lidelser med forskellige udtryk og behandlingsmuligheder. Tilsvarende er der et spektrum for angstlidelser fra svært invaliderende til lettere kortvarige lidelser. Lettere depressioner og kortvarige angstlidelser kan ofte behandles ved samtalerapi, mens sværere tilfælde ofte kræver supplerende psykiatrisk og eventuelt medicinsk behandling i Sundhedsvæsenet.

I 2014 blev der iværksat et nyt telepsykiatrisk tilbud til patienter med depression, som en del af et tre-årigt projekt, der er delvist finansieret af EU-midler. Tilbud om kognitiv terapi til borgere med depression fra kysten var et nyt behandlingstilbud, med henblik på at bibringe patienter med depression en væsentlig forbedring i deres sygdom og livskvalitet. Tilbuddet fortsatte som projekt i 2015 og 2016 og overgik efter projektperioden til almindelig drift og er i dag en væsentlig del af behandlingstilbuddet i psykiatrien.

I dag er det dermed et fast tilbud at borgere fra hele Grønland kan blive henvist til samtale ved psykolog eller psykiater på psykiatrisk afdeling i Nuuk. Henvielse sker gennem det lokale sundhedscenter. Borgere, som henvender sig til lægen med f.eks. tegn på depression eller angst, hvor lægen vurderer, at det er behandlingspåkrævet i psykiatrisk regi, bliver visiteret til en samtale ved psykiatrisk område. Lettere depressive og angst tilstande behandles almindeligvis på det lokale sundhedscenter ved regionslæge.

I forhold til nye hjælpeforanstaltninger målrettet angst og depression, er det vigtigt, at der først skabes et overblik over omfanget af sygdommene for at kunne tilrettelægge den rette behandlingsindsats. Det kan på nuværende tidspunkt ikke opgøres, hvor mange der er ramt af angst og depression i Grønland. En udbygning af Sundhedsvæsenets elektroniske patientjournal (EPJ) vil betyde, at der efterhånden kan ske en mere systematisk og ensartet registrering af kontakter til Sundhedsvæsenet.

At kunne overkomme angst og depression afhænger ikke alene af sværhedsgraden af symptomerne. Det skal tilpasses de beskyttende faktorer og risikofaktorer, som findes hos den enkelte, hvilket blandt andet defineres af ressourcerne i familien eller hos det enkelte individ. En vigtig indsats i

behandlingen er derfor ikke kun at fjerne symptomerne, men i lige så høj grad at benytte disse ressourcer samt opbygge nye. Derfor skal der i højere grad end tidligere fokuseres på helhedsorienterede strategier, handleplaner og indsatser målrettet borgernes mentale sundhed og psykiske trivsel. Det er afgørende, at disse initiativer udvikles og implementeres i fællesskab på social- og sundhedsområdet. Naalakkersuisut har allerede igangsat flere initiativer og agter i 2019 at fremlægge en familierpolitik, en handleplan mod omsorgsvigt af børn samt folkesundhedsprogrammet - Inuuneritta III. Det nye Inuuneritta har tillige fokus på mental sundhed i befolkningen. Disse tre initiativer bliver tæt forbundne og har særligt fokus på børn og unge, hvor formålet blandt andet er at styrke den mentale sundhed. Ydermere prioriteres indsatser inden for selvmordsforebyggelse, forebyggelse af seksuelle overgreb samt familierelateret forebyggelse. Alle disse tiltag skal ses som forebyggende og tidlige indsatser, som på sigt kan være med til at bremse incidensen af angst og depression i befolkningen.

Med de allerede igangsatte initiativer på social- og sundhedsområdet, mener Naalakkersuisut, at grundlaget og planerne for arbejde inden for mental sundhed allerede er ved at blive udformet.

Med disse bemærkninger indstiller Naalakkersuisut beslutningsforslaget til forkastelse.